

Підводник з морським прізвиськом

28 ЛИПНЯ - ДЕНЬ ФЛОТУ

Як відомо, в останню неділю липня в Україні, як і в інших пострадянських країнах, відзначається День Військово-Морського Флоту. Чималою загону і наших земляків-зарічненців довелось служити у різні часи в цьому престижному роді військ. Але лише небагатьом з них випала честь бути моряками-підводниками, які завжди вважалися і вважаються досі гордістю ВМФ. У цій почесній когорті - і колишній підводник Василь Васильович Войтович із Зарічного, який три роки життя віддав військовій службі на Північному флоті.

Те, що після закінчення Вичівської середньої школи та рівненського ПТУ він потрапив служити на флот, сам Василь вважає далеко не випадковістю. Адже ще з

Але невдовзі, коли човен занурився на глибину понад 12 метрів, під дією тиску води на корпус судна, протікання припинилося...

Після закінчення навчання, у званні мічмана, торпедист Войтович був направлений для подальшої служби на той же Північний флот, у 3-ій дивізіон атомних підводних човнів, база якого носила назву Мурманськ-140 або, як її ще називали - Гремиха.

- Я потрапив на атомний підводний човен проекту 761, - розповідає далі колишній підводник. - По класифікації НАТО атомохід носив поважну назву "Чорний принц" - через свою досконалу форму конструкції і технічну досконалість. Його довжина сягала майже 100 метрів, а висота дорівнювала трьохповерховому будинку, максимальна

спеціальності, бо під водою ніщо не проходить безслідно й від однієї людини залежить - чи повернеться човен з походу. Загалом, кожен вихід у море - це неабияке випробування й велика відповідальність електромеханічної, штурманської, радіотехнічної, мінно-торпедної бойових частин й кожного члена екіпажу окремо. Отож, службу на

людський організм у підводному човні не менші, ніж у кабіні надзвукового літака. Тож, годували нас добре, були і перші, і другі страви, м'ясо, риба, давали фрукти й шоколад. Чимало з продуктів були консервовані. Приємною несподіванкою було те, що деякі консерви були вироблені нашим Острівським консервно-сушильним заводом - такий собі привіт

Заполярь'ю з далекого і рідного Полісся... Також, кожен день нам видавали по 70 грам вина. До речі, такого вина, як там, я більше ніде не пробував - відмінної якості, марочне...

- На яку найбільшу глибину Вам доводилось занурюватися?

- За рік служби на підводному човні мені найглибше доводилось занурюватися на 80 метрів, а на більше не було можливості. З розпадом СРСР, на флоті тоді настали скрутні часи і, як наслідок, наш човен не виходив в "автономки" в океанські широти - ми лише виконували поставлені завдання та відпрацьовували навчальні тренування в Баренцовому морі, де глибини були не вельми значними, максимум 130-150 метрів.

- А чи траплялися на Ва-

розвалом СРСР і на флоті тоді стало далеко не привабливо. Тож, зі спливом строкової служби, подальша морська кар'єра, уже за контрактом, для нього не уявлялася можливою. Відтак, у 1992 році демобілізувався і повернувся додому, в рідну Вичівку. Опинившись на суші, мічман знайшов свою професійну і сімейну гавань в Зарічному. Зокрема, в тому ж 1992-му Василь влаштувався диспетчером у місцевий РЕМ, де трудиться і понині. Невдовзі одружився - дружина також працює в диспетчерській РЕМу. Разом виховують двох доньок: 17-річну Настю, майбутню студентку та 10-річну школярку Катю. А ще у вільний від роботи і домашніх справ час колишній підводник понад усе любить полювання та рибалку і, як кожен заядлий мисливець та риболов, має у своєму здобутку досить вагомі трофеї (див. на фото внизу). І хоч вже пройшло понад 20 років, як Василь Войтович, в минулому мічман атомного підводного човна Північного флоту, зійшов на берег, але він і досі часто згадує свою службу та своїх друзів на атомоході, бо ж не з чуток знає, що таке тягар відповідальності за виконання поставлених завдань, за виживання субмарини у відкритому морі, за життя екіпажу. Для нього, як і для кожного підводника, досі священними залишилися поняття: морське братство,

трирічного віку отримав від старших хлопців суто морське прізвисько Боцман - за те, що в дитинстві носив смугасту футболку, дуже схожу на справжню матроську тільняшку, і яке надовго закоренилося за ним. Отож, коли його призвали у 1989 році на строкову військову службу, ніби виправдовуючи це прізвисько, Василь, волею долі, потрапив саме на флот, до того ж, на підводний.

- Моя морська служба розпочалась в м.Ленінград, в знаменитому 506-му навчальному загоні підводного плавання, де я освоював спеціальність торпедиста-ракетника, - розповідає Василь Войтович. - Одночасно проходив там і мічманську школу. Таким чином, навчання в 506-му УКОПП тривало загалом два роки. Проте, не зважаючи на це, вчитися там мені було цікаво. Теоретичні знання, отримані в учбовому загоні підводного плавання, ми поєднували з практичними - по закінченню кожного курсу нас направляли на місяць на бойові підводні човни. Зокрема, свою практику я проходив на атомоході Північного флоту, і перший свій похід здійснив у Баренцове море. Я й досі пам'ятаю оте своє перше занурення під воду. Тільки-но ми погрузились на кілька метрів, як раптом на голови нам закапала вода... Було спочатку лячно, адже знаходився у повністю замкнутому просторі, як у бочці, і діватись було нікуди.

у колі родини

глибина занурення - 400 метрів. За своїми технічними характеристиками - це був підводний винищувач як надводних, так і підводних кораблів противника. Корпус субмарини складався з 7-ми окремих відсіків, екіпаж - 103 чоловіки, котрий формувався по такому принципу: 30 відсотків складали офіцери, 30 - мічмани і 30 - старшини та матроси. На озброєнні мали 6 торпедних апаратів та 18 торпед, дві з яких були з ядерними боеголовками.

- Якою була служба на підводному човні? - запитую у свого співрозмовника.

- Сказати, що важкою - не сказати нічого. У морській справі, особливо на підводному човні, важливо досконало знати усі нюанси своєї

підводному човні легкою аж ніяк не назвеш, але була і романтика, у спогадах залишилось багато незабутніх вражень. Хіба забудеш вихід в рубку під час нічного сплиття на поверхню в шестибальний шторм, або як вперше побачив один з найбільших наших підводних атомних крейсерів "Акула", масштаби якої вражали: 170 метрів завдовжки і висотою в 9-поверховий будинок - на його палубі міг запросто розвернутися вантажний "КАМАЗ", а його озброєння, дозволяло повністю знищити наприклад, американський материк...

- А як харчувалися підводники?

- Харчовий раціон підводника прирівнювався до льотчиків. Адже, навантаження на

А чи траплялися на Вашому атомоході за час служби якісь екстремальні випадки?

- На нашому човні, слава Богу, серйозних позаштатних ситуацій не виникало. А от з екіпажем іншого нашого підводного човна, під час походу в Баренцове море, стався один неприємний інцидент. Здійснюючи сплиття, гідроакустики цього атомохода допустили грубу помилку і не прослухали територію місця, де мала спливати лодка. Як наслідок, на перископній глибині її рубка вдарилась об днище невідомого плавучого об'єкта. З човна у Мурманськ тоді надіслали повідомлення, що зіштовхнулися і потопили якусь риболовецьку шхуну. Однак, коли підлодка своїм ходом прибула на базу, на пошкодженій рубці були виявлені обломки деталей та обладнання, характерні для американського підводного човна класу "Лос-Анджелес". Таким чином, насправді це було зіткнення з назовською субмариною...
Не дивлячись на всі труднощі, Василю Войтовичу подобалось бути моряком-підводником. Каже, що залюбки служив би і далі. Але час його служби, на жаль, співпав з

підводний човен, автономне плавання, команда "слухати у відсіках"... Тож, 28 липня він, як і всі, хто у різні часи служив на флоті, має повне право підняти сто грам в пам'ять про колишні морські походи.

Адже для нього це - найкращі роки життя, нехай і проведені у сталевому корпусі субмарини. "Я ніскільки не жалкую, що служити потрапив саме на флот, у моряки-підводники, - говорить, на завершення нашої розмови, Василь. - Це був гарний час і великих напружень, і романтики, яких не можна забути. Бо і свята, і сурові будні - все проходило через душу і в ній залишилось..."

Сергій ТИШКОВЕЦЬ